

“Τσιφλίκι ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ”

και

ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ

Στα Οθωμανικά χρόνια, στο δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα, στην ευρεία Διοικητική περιοχή της Αδριανούπολης, υπήρχαν εννέα μεγάλα Τσιφλίκια Ελλήνων ιδιοκτητών. Ένας από τους Έλληνες ιδιοκτήτες ήταν ο ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΣ του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, κάτοικος Αδριανούπολης και ήταν ιδιοκτήτης του «Borgujan Chiflik» που υπήρχε στην περιοχή μεταξύ των εδαφών των Χωριών του σημερινού “Τριγώνου” «Buldurkeui» (Πάλλη), «Karagatch Chermen» (Φτελιά), «Bestepe» (Πεντάλοφος), και «Καράμπαγ» (Πετρωτά).

Μετά από την απελευθέρωση το 1920, και παρά την μετονομασία του “Borgujan Chiflik” σε “Δρέπανο”, οι κάτοικοι των γύρω Χωριών, την περιοχή την αποκαλούσαν ακόμη “Τσιφλίκι ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ”. Ευνόητο είναι ότι εννοούσαν τον ιδιοκτήτη ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟ.

Αρχικά, το Τσιφλίκι είχε αγορασθεί από τον ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ για λογαριασμό του Γιού του, ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ.

Μετά τον θάνατο το 1935 του ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ, το Τσιφλίκι μεταβιβάσθηκε στα πέντε παιδιά του (Δύο αγόρια και Τρία Κορίτσια), που ήταν και οι κληρονόμοι του.

Τα επόμενα χρόνια και ειδικά μετά το 1946, ξεκίνησε η κατάτμηση του μεγάλου αυτού αγροκτήματος.

- Το 1946 ξεκίνησε η μεταβίβαση και ολοκληρώθηκε το 1953 με αναγκαστική απαλλοτρίωση των μεριδίων των δύο κληρονόμων, για την αποκατάσταση των ακτημόνων κατοίκων του ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ, συνολικά περίπου 5.000 στρεμμάτων.

- Το 1951 ξεκίνησε και ολοκληρώθηκε το 1955, η μεταβίβαση 2.500 περίπου στρεμμάτων, από έναν εκ των κληρονόμων του μεριδίου του, σε κατοίκους της ΦΤΕΛΙΑΣ.
- Στη συνέχεια, από το 1956 έως το 1959, πωλήθηκαν από τον τέταρτο κληρονόμο, 2.245 στρέμματα σε κατοίκους των πλησιέστερων στην περιοχή Χωριών (1.800 περίπου στρέμματα σε κατοίκους των ΠΕΤΡΩΤΩΝ και τα υπόλοιπα σε κατοίκους ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ, ΟΡΜΕΝΙΟΥ, ΠΤΕΛΕΑΣ και ΠΑΛΛΗΣ).
- Το μερίδιο του πέμπτου κληρονόμου, παρέμεινε για διάθεση και εκμετάλλευση από τους δικούς του κληρονόμους.

Σχόλιο Συντάκτη: Αρχικός ιδιοκτήτης του Τσιφλικιού ήταν ο ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΣ του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ κάτοικος ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΗΣ, επειδή όμως υπήρχε και στο Χωριό ΠΕΤΡΩΤΑ ο ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, “Εύπορος” ιδιοκτήτης του - πρωτοποριακού για εκείνη την εποχή - μηχανικού Αλευρόμυλου, που στα νεώτερα του χρόνια συμμετείχε ως συνεταίρος στην λειτουργία Αλευρόμυλου στην Αδριανούπολη, λόγω συνωνυμίας στο Επώνυμο, στο Πατρώνυμο αλλά και λόγω της παλαιότερης για αρκετό χρονικό διάστημα απασχόλησης και των δύο στην περιοχή της Αδριανούπολης, στους σύγχρονους ερευνητές της ιστορίας του Τόπου, δημιουργήθηκε προβληματισμός εάν αυτοί οι δύο Άνδρες είχαν άμεση συγγενική σχέση.

Πρέπει να διευκρινισθεί ότι, ο ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΣ του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ και ο ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, αν και με ελαφρά διαφορά ηλικίας, έζησαν περίπου την ίδια εποχή (ο ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ήταν νεότερος) αλλά διέφεραν σε συγκρίσιμο βαθμό στην αναγνωρισιμότητα, αλλά και στην οικονομική επιφάνεια. Το μόνο κοινό που είχαν, ήταν ότι και τους δύο, οι Οθωμανοί τους αποκαλούσαν “Κώστογλου” και “Τσιορμπατζήδες”.

Το μεν “Κώστογλου” προέρχονταν από το ότι, οι γονείς τους είχαν το όνομα “Κώστας” (Γιός του Κώστα = Κώστογλου) και το δε “Τσιορμπατζής”, προέρχονταν από την οικονομική τους κατάσταση (Προφανώς, ο καθένας στον τόπο του).

Ο ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΣ του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, μέχρι το 1920 κάτοικος του Σβίλεγκραντ (πρώην Μουσταφά Πασά) και από το 1920 κάτοικος Αδριανούπολης,

κατάγονταν από εύπορη Οικογένεια και ο Πατέρας του ήταν Νομικός. Κατείχε, ανώτερη κοινωνική θέση από την περιοχή του Μουσταφά Πασά έως την περιοχή της Αδριανούπολης. Ήταν εύπορος και μεταξύ άλλων, ήταν και ιδιοκτήτης του “Μπουργουτζιάν τσιφλίκ”.

Ως “Προύχοντας” της ευρείας περιοχής, στις Εθνικές εκλογές του 1920, ασχολήθηκε και με την “Πολιτική”, όπου εκλέχθηκε Βουλευτής στη Βουλή των Ελλήνων, με το “Κόμμα των Φιλελευθέρων” του Ελευθερίου Βενιζέλου.

Η “Επωνυμία” του, συνεχίστηκε και μετά το 1922, όταν εγκαταστάθηκε στο Διδυμότειχο.

Η ιδιοκτησία του “Μπουργουτζιάν Τσιφλίκ” (μετέπειτα, Δρέπανον), επιβεβαιώνεται από:

- Αναφέρεται στην «ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ – ΘΡΑΚΗ» Κ.Βακαλόπουλου – 1993, σελίδα 129.
- Αναφορά της ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗ - ΜΟΥΣΙΟΠΟΥΛΟΥ το 1974 στα «Θρακικά», Τόμος 47, σελίδα 106.
- Δημοσίευση στο “Φύλλο Εφημερίδος Κυβερνήσεως” (Φ.Ε.Κ. 15 Β / 1953) «Περί αναγκαστικής απαλλοτριώσεως προς αποκατάστασιν ακτημόνων καλλιεργητών», 5.000 και 2.500 στρεμμάτων του αγροκτήματος “Δρέπανον”, ιδιοκτησίας κληρονόμων ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ.
- Μεγάλο αριθμό συμβολαίων μεταβίβασης αγροτεμαχίων είτε από πρόγραμμα αποκατάστασης ακτημόνων, είτε από αγοραπωλησίες από τους κληρονόμους του ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ σε κατοίκους των Χωριών, που υπάρχουν στο Υποθηκοφυλακείο Ορεστιάδας.

Ο ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, κάτοικος του Χωριού “Καράμπαγ”, ήταν ένας απλός αυτοδημιούργητος επαγγελματίας, που ξεκίνησε ως κάτοχος μεριδίου σε συνεταιρικό Αλευρόμυλο στην Αδριανούπολη και αργότερα έγινε ιδιοκτήτης σύγχρονου για την εποχή, μηχανοκίνητου αλευρόμυλου, στην ιδιαίτερη πατρίδα του το Χωριό “Καράμπαγ” (μετέπειτα “ΠΕΤΡΩΤΑ”).

Στα νεότερα χρόνια, από την επαγγελματική του δραστηριότητα, απέκτησε οικονομική επιφάνεια και αποκαλούνταν με τον περιγραφικό τίτλο “Τσιορμπατζής” του Χωριού. Με την πάροδο του χρόνου, το προσωνύμιο ΤΣΙΟΡΜΠΑΤΖΗΣ καθιερώθηκε και ως επώνυμο, που επικράτησε του μέχρι τότε επωνύμου ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ.

Όσο αφορά, την περιουσιακή του κατάσταση σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις, αφενός δεν ήταν κάτοχος ιδιαίτερα μεγάλου αριθμού αγροτεμαχίων και αφετέρου τα αγροτεμάχια ιδιοκτησίας του βρισκόταν κατανεμημένα σε διάφορες περιοχές με καλλιεργήσιμες εκτάσεις του Χωριού του και δεν ξεχώριζαν ή διέφεραν σε έκταση από τις ιδιοκτησίες των άλλων κατοίκων.

Ο ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΣ του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ και ο ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ (μετέπειτα ΤΣΙΟΡΜΠΑΤΖΗΣ) ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, λόγω “ιδιότητας” του πρώτου και λόγω επαγγέλματος στην Αδριανούπολη και στα Πετρωτά του δεύτερου, πέρα από την συνωνυμία είχαν σημεία γνωριμίας και φιλίας, που περιορίζονταν όμως μόνο σε αυτά.

Σημείωση: Μόνο στα νεότερα χρόνια δημιουργήθηκε από τους απογόνους τους στενότερη σχέση, αφού η σύζυγος ενός παιδιού του ΤΣΙΟΡΜΠΑΤΖΗ (Πρώην ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ) ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ που διέμενε με τον Σύζυγό της στο Κάραγατς, είχε συγγένεια με την Οικογένεια του ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ.

Σχόλιο Συντάκτη: Σε κάποιο σχετικά πρόσφατα “Συνέδριο Ιστορίας” του Τόπου μας, αναφέρθηκε μια αδιασταύρωτη λαθεμένη μαρτυρία κατοίκου των ΠΕΤΡΩΤΩΝ που δυστυχώς καταγράφηκε στα πρακτικά που δημοσιεύτηκαν και στο διαδίκτυο, ότι τα αγροτεμάχια που αγοράστηκαν από κατοίκους των ΠΕΤΡΩΤΩΝ στην περιοχή “Τσιφλίκι” που η πλήρη ονομασία της ήταν “Τσιφλίκι ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ” και που βρισκόταν μεταξύ ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ και ΠΕΤΡΩΤΩΝ συνολικής έκτασης περίπου 1.800 στρεμμάτων, ήταν αρχικής ιδιοκτησίας του ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ κατοίκου ΠΕΤΡΩΤΩΝ.

Εννοείται ότι η παραπάνω μαρτυρία δεν ευσταθεί, αφού η έκταση των 1.800 στρεμμάτων ήταν τμήμα του μεγάλου Τσιφλικιού άνω των 12.000 στρεμμάτων ιδιοκτησίας του ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ από την ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΗ και προφανώς αυτή η μαρτυρία ήταν καθαρά προσωπική άποψη που προέκυψε μάλλον από παρερμηνεία της ονομασίας της περιοχής “Τσιφλίκι του ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ” λόγω του όμοιου Επώνυμου που υπήρχε και στα ΠΕΤΡΩΤΑ και βέβαια με καθαρά αγνή και αθώα, υπερβολική όμως, τοπικιστική υπερηφάνεια για τον “Εύπορο” συγχωριανό ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟ του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ.

Αλεξανδρούπολη, Δεκέμβριος 2023

ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΠΑΡΑΣΧΟΣ του ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ

Δισέγγονος του ΤΣΙΟΡΜΠΑΤΖΗ (ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ) ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ